

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 1. Quid sit matrimonium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

D E SACRAMENTO MATRIMONII.

CAPVT I.

De Matrimonio secundum se considerato, quatenus est officium natura.

DVBIVM I.

Quid sit Matrimonium?

¹
Origo nominis Matrimonij.

ORigo huius nominis ab Auctoribus varie deducitur, vt videre est apud Couar. in epitome 4. Decretal. p. 2. c. 1. in princ. Augustinus lib. 19. contra Faustū c. 26. deducit matrimonium, ab eo quod mulier nubere debeat, vt mater fiat. Aulus Gellius lib. 18. cap. 6. Noctium Atticarum, à nomine matris statim obtinendo. Alij verò quod in liberorū procreatione maior matris, quàm patris ratio habeatur: nam mater est certior; vnde est lex recepta, *Parium sequi ventrem*. Alij denique matrimonium deducunt quasi *matris munium* vel *munimè*: quia ipsa primùm infantem fouet & munit: pater autem adulto postea prouidet: à qua paterna prouisione dicitur *Parimonium*. Vocatur etiam Matrimonium *Nuptia*, quæ dicuntur à *nubendo*, id est, velado; quod puella antequàm viro tradatur, debeat caput obnubere seu velare; vt habetur *Can. Nec illud*, 30. q. 5. ex Ambrosio, idque in signū pudoris. Sic Rebecca Gen. 25. viso Iſaaco operuit se pallio. Idem significat Apostolus 1. Corint. 11. vbi vult mulierem velare caput: quamuis hoc etiam fiat in signum obedientiæ respectu viri. His præmissis:

²
Definitio Matrimonij.

Respondeo & Dico: *Matrimonium est coniunctio maritalis viri & mulieris, perpetuam vitam consuetudinè retinens*. Ita definitur à Theologis, Canonistis, & Iurisperitis, vt videre est dist. 27. 4. Sententiarum. Et Capitulo *Illud*, de Presumptionibus, & lege 1. dig. de Ritu nuptiarum. Vbi

³
Explicatur Definitio.

Notandum est, In matrimonio esse tria. Primū est, consensus interior. Secundum est, contractus exterior. Tertium est, ipsum vinculum, quod ex contractu nascitur. Hoc loco *Matrimonium* nō accipitur pro contractu, sed pro vinculo quod nascitur ex contractu. Vnde dicitur, *Matrimonium est coniunctio*, id est, vinculum, & habitudo mutua inter virum & mulierē; quæ habitudo non est propriè relatio rationis, sed morale quiddā, sicut iura & obligationes quæ ex contractibus oriuntur. Consistit enim hæc coniunctio seu habitudo in duobus, scilicet in mutuo iure, & in mutua obligatione: nam maritus obligatus est vxori, ac proinde ipsa ius & potestatem habet in corpus mariti, (obligatio enim respicit ius seu potestatem in altero) & vicissim vxor obligata est viro, ac proinde vir in illam ius & potestatem habet.

Additur, *Maritalis*, id est, à qua alter dicitur *maritus*, altera *vxor*. Per quod excluduntur aliæ obligationes & coniunctiones, quæ possunt esse inter virum & feminā; vt est, *coniunctio socialis, fraterna,*

filiatis. Ordinatur autem coniunctio maritalis principaliter ad prolem suscipiendam & educandam, qui est primarius matrimonij finis. Aliæ coniunctiones ad alios fines referuntur.

Dicitur autem *Viri & Mulieris*, quia matrimonium est coniunctio *vnus viri, & vnus mulieris*. Vnde, si Patres antiqui habuerint plures vxores, plura haud dubiè erant matrimonia.

Perpetuam vitam consuetudinè retinens: hac parte significatur obligatio ad perpetuū cōuiuendū, nisi ob aliquam iustam causam superuenientē contingat separari. Hic est secundarius matrimonij finis.

Clariùs sic definiti potest: *Matrimonium est vinculum insolubile, ex mutuo translationis corporum contractu inter virum & feminam, ad prolem suscipiendam & educandam, ortum.*

⁴
Clarior Matrimonij definitio.

DVBIVM II.

An Matrimonium sit iuris natura: eiusque usus sit licitus?

OLim quidam hæretici senserunt matrimonium esse illicitū: vt Saturninus apud Irenæum lib. 1. contra hæreses cap. 22. & Marcion apud Hieronymum lib. 1. contra Iouinianum, & Tatianus discipulus S. Iustini Martyris apud Irenæum l. 1. c. 30. Fuerunt etiam Adamiani, qui dicebant, si Adam non peccasset, non futurum fuisse matrimonium, vt refert Epiphanius hæresi 52. In eodem errore fuerunt quidam Apostolici apud S. Bernardum ferm. 68. in Cantica. Et Albigenfes apud D. Antoninum p. 4. tit. 11. c. 2. §. 5.

⁵
Hæretici impugnantes matrimonium.

Respondeo & Dico Primò: *Matrimonium est iuris natura*. Vt autem hæc propositio melius intelligatur: Notandum est, Dupliciter esse aliquid iuris naturæ. Primò, Quia ratio naturalis illud euidenter dicit: vt sunt prima principia legis naturæ, & conclusiones ex his euidenter deductæ: vt nemini iniuriam esse faciendam, non furandum, non mœchandum. Secundò, Dicitur aliquid esse iuris naturæ, quia ratio naturalis illud dicit; non tamen ita euidenter, sed potissimum apud sapientes. Et hoc modo matrimonium est legis naturæ; quia ratio naturalis dicit vt vir vnus cum vna muliere insolubili vinculo iungatur. Nunc

⁶
Matrimonium est iuris natura.

Probatur conclusio: Primò: Nam ratio naturalis dicit homini, vt mas & femina simul habitet, non solū ad suscipiendam prolem, sed etiam ad educandam & promouendam ad perfectum statū hominis: atqui ad hoc necessarium est vinculum matrimoniale: ergo &c. Secundò: Natura etiam inclinatur ad mutua obsequia quæ vir & femina inter se præstant: quædam enim sunt officia in familia, quæ tantū à feminis obeuntur, alia à maribus: ergo ratio naturalis dicit matrimonium. Tertio: Si non esset matrimonium, non esset certitudo liberorum, vnde sequeretur maxima confusio: nam nemo suas proles agnosceret; quò fieret, vt pater cum filia, mater cum filio contra ius naturæ concumberet: ergo &c.

⁷
Probatur tribus rationibus.

Ex quibus